

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

ЕДГАР АЛАН ПО
(1809 - 1849)

Каталог изложбе

НОВИ САД, 2009

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

КАТАЛОЗИ ИЗЛОЖБИ

166

АУТОРИ КАТАЛОГА И ИЗЛОЖБЕ

Ивана Гргурић и Силвија Чамбер

Библиотека Матице српске приредила је изложбу поводом двесто година од рођења песника и приповедача Едгара Алана Поа. Изложба је отворена од 20. новембра до 18. децембра 2009. године у витринама испред Свечане сале Матице српске. За поставку је коришћена грађа из збирки Библиотеке Матице српске. Испод сваке каталошке јединице уписана је сигнатура.



Ужас не долази из Немачке, долази из душе.

Едгар Алан По

(...) када читамо детективску причу, ми смо Поова измишљотина.

Хорхе Луис Борхес

По је чудесни господар ритмичког израза.

Оскар Вајлд

Поов живот, његове навике, његово опхођење, његово физичко биће, све што чини целину његове личности изгледа нам као нешто у исти мах тамно и блиставо. Његова особа била је необична, заводљива, као и његова дела, обележена неописивим печатом сете. (...) Његово држање, чудна мешавина гордости и особите благости, било је пуно самоуверености. Израз лица, ход, покрети, држање главе – све га је обележавало, нарочито кад се добро осећао, као изузетно створење. Цело његово биће одисало је природним достојанством. Био је заиста обележен од природе, подсећао нас је на ликове пролазника који привлаче поглед посматрача и дуго остају у његовом сећању.

Шарл Бодлер

Едгар По није дуго живео и није много написао. Али што је написао, у стиху и у прози, тај човек особитих духовних дарова, тако је самоникло, тако лично одређено, тако особитога духа, и пуно неких међутајни, да то дело стоји потпуно усамљено. (...) Поезију је Едгар По чувао као неки еликсир. А кад би му дошла опсесија мрачних, хаотичних немира, ишао је у приповетку. У своју специфичну приповетку, страшну на периферији и у центру, пуну мрака и претњи, али којој је По, за разлику, рецимо, од Т. Хофмана, прилази мирно, као са писаљком и лупом у рукама. (...) Едгар По је зато истовремено и јасан и мрачан, и нормалан и перверсан, и човек физике и метафизике. Задатак његов, међутим, остаје увек: да разрешава стварним могућностима, само што су те стварне могућности често врло фантастичне. Нешто магичко, мађионичарско: невероватно а убедљиво.

Исидора Секулић

Као што се о лепој жени најбоље не говори много, него се она воли, обожава, тако је можда и о лепим, најлепшим песмама најбоље не говорити много, него уживати у њиној лепоти, у толико дубље у колико више немо. И шта да се каже дубље и боље но што оне саме кажу, о таким песмама као што је Китсова "Госпа која милости нема", Поов "Гавран" и "Анабел Ли" (...). Ко нема за њих ока и ува, томе их не вреди указивати ни о њима говорити; а ко их направи својим уживањем уживаће их најбоље када их ужива сам. Оне то и траже, и само тако се сасвим, и потпуно дају.

Светислав Стефановић

Поова проза има у себи органске первне центре и осетљиву нервну дугмад за изненадна, кобна притискивања. Затворено, заливено музиком таласа, то се не види одмах у оригиналу – не назру се увек те осетљиве тачке, те жуте мрље очију које гледају у свет, оне микроскописки мале жлезде које – држао је Декарт: и јесу полазни чвор свег живота што је око њих. (...) Једна прича Едгара Поа није низ наслаганих, једно на

друго, плоча догађаја, није мноштво једно за друго надовезаних, као жица на жицу и конач за конач, продужавања, него је то сложен и чудан организам, са осетљивим нервним системом, који је по негде чудно истањен, а другде опет, бог зна зашто: огрубео, превучен рођачама, одбрањен оклопима.

Станислав Винавер

По је у својим творевинама домишљат и уман, архитектонски изграђен, бистар као врело, готово увијек јасан као слика у огледалу. Он компомира, а композиција је код њега обично унутрашња, налази се у самој замисли дјела. (...) Он вјерује у стварност математике, али и критика, којом кани премашити математику, темељи се на бројевима. (...) По је велик идеалист, у ријетке тренутке и хуморист, али у његову свемиру влада строга логика. Логос, демијург, геометар.

Тин Ујевић

Нико данас не може спорити класичност Е. А. Поу који је створио нов тип човека. Он је открио нове односе човека са човеком, и са стварима и са животињама, и са космосом. Његова су дела откривање неких тајанствених веза, можда језовитих, због своје финоће утанчаности, између ствари и нас. Да се то открије требало је да се човек роди с онаквом конструкцијом каквом се он родио. По цену свога живота, по цену раскидања самог себе, предаје открића, као готова дела. За то је требало бити "луд", за то је требало себе разбацити, као што је он чинио. (...) Уносећи своју супстанцију у космос, По је један од оних који су нас створили.

Бошко Токин

Урањање у свет несвесног и психопатолошког учинило је Поове приповетке захвалним материјалом за психоаналитичка истраживања, али је остала наоповргнута чињеница да је овај чудесни Американац успевао да у својим најбољим приповеткама достигне високу меру уметничког мајсторства, и да оствари узориту приповетку која у потпуности испуњава баш

оне захтеве кратке приче какве је Едгар По поставио у знаменитом есеју о Хоторну – да буде, све до једне речи, саображена јединственом ефекту, да сугерише попут лирске песме интензитет једног дубоког, иначе неизрецивог "утиска душе". Таквом књижевношћу По је задужио светску књижевност од Достојевског до "магијског реализма" једног Борхеса, Сабата или Гарсије Маркеса.

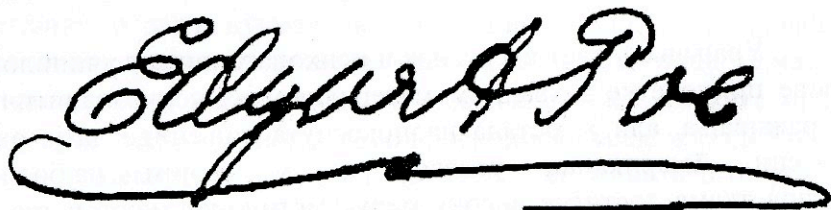
Љубиша Јеремић

По многим својим причама и песмама Едгар Алан По јесте заговорник такозваног црног романтизма, и *песник понора*, али то исцрпљује само делић његовог стваралачког распона. Не streпећи од додира са ирационалним феноменима и гледиштима, тајанствена рационалност која одликује његово писање, са вишеструком уроњеношћу у разноликост животних појава, учинила је Поа вечито модерним и, несумњиво, универзалним писцем за сва времена.

Јовица Аћин

(...) Поова имагинација – романтична и модерна, класицистичка и постмодерна – непрестано приређује изненађење читаоцу, како оном опрезном и захтевном, тако и оном неамбициозном и склоном "брзом гутању". Као код мало којег приповедача, код Поа се демонска снага Понављања и заносна снага Новине међусобно хране, стварајући јединствену и оригиналну драму значења.

Светислав Јованов

A large, stylized handwritten signature in black ink that reads "Edgar Poe". The signature is written in a cursive, flowing style with a prominent underline.

ДЕЛА

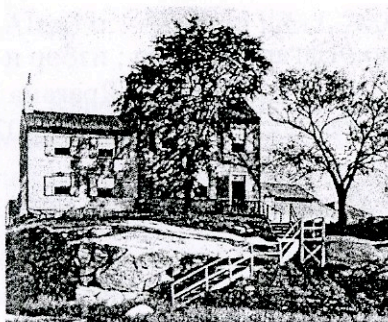
1. Poems and essays / by Edgar Allan Poe ; edited with a new Memoir by John H. Ingram. - Leipzig : B. Tauchnitz, 1884. - 328 str.
Jc I 392
2. The works of Edgar Allan Poe. Vol. 5, Tales of the adventure and exploration / newly collected and edited, with a memoir, critical introductions, and notes, by Edmund Clarence Stedman and George Edward Woodberry ; the illustrations by Albert Edward Sterner. - Chicago : Stone & Kimball, 1895. - 361 str., [3] lista s tablama
Марић II 5582/5
3. Poe A. Edgár költeményei / angolból fordította Ferenczi Zoltán. - Budapest : Franklin-Társulat, 1895. - 144 str.
I 152728
4. Две приповетке америчанина Едгара Алена Пу. - [Б. м. : б. и., 18--. - Стр. 99-122
I 15605/ПВ5
5. Три приповетке. Св. 2 / Едгар А. [Алан] По ; с енглеског превео Душан Рајичић. - У Мостару : Штампарско умјетнички завод Пахера и Кисића, 1906. - 70 стр.
I 10944
6. Strašne priče / А. Е. Пое. - Zagreb : Merkur, 1917. - 106 str.
Ал I 307
7. Gedichte / Edgar Allan Poe. - 2. Aufl. - Berlin : Propyläen-Verlag, [1921]. - XXIV, 319 str.
ПБ III 91
8. Књига тајанства и маште / превео с енглеског Светислав Стефановић ; са предговором Станислава Винавера. - Београд : Просвета, 1922. - 181 стр.
II 428399

9. Приче тајанства и маште / превео с енглеског Светислав Стефановић ; са предговором Станислава Винавера. - Београд : Просвета, [б. г. - 181 стр.
II 39990
10. Из новије енглеске лирике / одабрао Свет. Стефановић. - Београд : Напредак, 1923. - 147 стр.
Цв I 89
11. Авантуре Гордона Пима / Е. А. По ; [превела са енглескога Исидора Секулић]. - Београд : Савремена библиотека, 1925. - 196 стр.
I 1374
12. Le Sphinx et autres contes bizarres / par Edgar Poë ; traduits de l'anglais par Marie Bonaparte, Matila C. Ghyka et Maurice Sachs ; préface de Paul Morand. - Paris : Gallimard, 1934. - 249 str.
Марић II 2040
13. The complete tales and poems of Edgar Allan Poe / with an introduction by Hervev Allen. - New York : The Modern Library, 1938. - XII, 1026 str.
II 280950
14. Selected prose and poetry / Edgar Allan Poe ; edited with an Introduction by W. H. Auden. - New York ; Toronto : Rinehart & Co., 1950. - XXVI, 528 str.
II 280720
15. Zlatni jelenak i druge pripovetke / Edgar Allan Poe ; [prevod i redakcija M. [Momčila] Jojića]. - Novi Sad : Bratstvo-jedinstvo, 1952. - 188 str.
II 5532
16. Crni mačak i druge grozne priče / Edgar Allan Poe ; [preveo Tin Ujević]. - Zagreb : Zora, 1952. - 159 str.
I 13186
17. Odabrana dela / Edgar Alan Po ; [preveli Isidora Sekulić ... [et. al.] ; izbor Zoran Mišić]. - Београд : Novo pokolenje, 1954. - 414 str.
II 5520

18. The murders in the Rue Morgue / by Edgar Allan Poe ;
[приредио Војислав Видовић]. - Београд : Нолит, 1958. - 62
str.
II 17107
19. Avanture Gordona Pima / Edgar Alan Po ; [prevela s engleskog
Isidora Sekulić]. - Београд : Rad, 1959. - 162 str.
I 15887
20. The narrative of A. Gordon Pym / E. A. Poe ; priredio Branislav
Grujić. - Београд : Grafos, 1960. - 192 str.
I 16216
21. Gavran / Edgar Allan Poe ; preveli Ivan Slamnig i Antun Šoljan.
- Zagreb : Biblioteka časopisa "Književnik", 1961. - 31 str.
II 66413
22. Berenisa / [izbor i prevod Saša Gutto]. - Novi Sad : Progres,
1962. - 126 str.
I 8439
23. Avanture Gordona Pima / Edgar Alan Po ; [prevela s engleskog
Isidora Sekulić]. - 1. izd. - Београд : "Branko Đonović", 1963. -
XIII, 187 str.
I 16475
24. Odabrana dela / Edgar Alan Po ; [preveli Isidora Sekulić ... [et.
al.] ; izbor Zoran Mišić]. - 2. izd. - Београд : Nolit, 1964. - 409
str.
II 429962
25. Поезија / Едгар Алан По ; [избор, поговор и препев Гане
Тодоровски]. - Скопје : Македонска книга, 1969. - 73 стр.
I 21823
26. Maska rdeče smrti / Edgar Allan Poe ; [prevajalec Jože Udovič ;
ilustracije Karel Zelenko]. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1972.
- 123 str.
II 51754
27. Gavran / [Edgar Alan Po ; preveo Kolja Mićević]. - [Banja Luka
: s. n., 1973. - [12] listova
I 39282

28. Pripoved Arthurja Gordona Pyma / Edgar Allan Poe ; [prevedla in napisala spremno besedo Alenka Obreza ; ilustriral Janez Plahuta]. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1975. - 244 str.
II 61669
29. Đavo perverzности / Edgar Alan Po. - Beograd : Slovo ljubve, 1980. - 128 str.
I 32830
30. Вилијам Вилсон / Едгар Алан По ; превела Вера Стојић. У: Градац. - ISSN 0351-0379. - Год. 10, бр. 51/52 (март-јуни 1983), стр. 15-18.
II 3942
31. Ukradeno pismo Edgara Allana Poea / priredio Jorge Luis Borges ; [prijevod s engleskog Nikica Petrak, prijevod predgovora Nedjeljko Fabrio]. - Zagreb : Grafički zavod Hrvatske, 1983. - 115 str.
II 90041
32. Arabeske i groteske / Edgar Alan Po ; [izbor i prevod Sveta Bulatović]. - Beograd : Rad, 1984. - 105 str.
I 45638
33. Annabel Lee și alte poeme / E. A. Poe ; ediție îngrijită, prefață, cronologie, note și comentarii de Liviu Cotrău. - București : Univers, 1987. - 421 str., [16] str. s autorovim slikama
II 315897
34. Двапут испричане приповијетке / Едгар Алан По ; са енглеског превела Соња Башић. У: Градина. - ISSN 0436-2616. - Год. 24, бр. 1 (јан. 1989), стр. 62-64.
II 2102
35. Najlepše priče Edgara Poa / izbor i pogovor Ljubiša Jeremić. - 2. izd. - Beograd : Beogradski izdavačko-grafički zavod, 1994. - 325 str.
I 34822
36. Pad kuće Ušera / Edgar Alan Po ; priredio Dušan Patić. - Novi Sad : Solaris, 1994. - 108 str.
II 422291

37. Гавран / Едгар Алан По ; [превео с енглеског Коља Мићевић]. - Београд : Народна књига-Алфа, 1996. - 72 стр.
I 43342



Кућа у којој је написан Гавран

38. Ukradeno pismo i druge priče / Edgar Alan Po ; priredio D. Jakovljević ; [prevod M. Jojić, Vuka Adamović, Svetislav Stefanović, Borivoje Nedić]. - Novi Sad : Svetovi, 1996. - 278 str.
I 41856
39. Đavo perverzности / Edgar Alan Po ; [prevod Milena Šafarik, Vera Stojić]. - Beograd : Logos-art, 1999. - 115 str.
I 44519
40. Melcelov šahist i druge poučne priče / Edgar Alan Po ; izbor i prevod s engleskog Nemanja i Svetislav Jovanov. - Novi Sad : Solaris, 1999. - 147 str.
I 42745
41. Црна мачка и друге приповетке / Едгар По ; превео са енглескога Бранко Лазаревић. - Београд : Народно дело, [19--]. - 66 стр.
I 7790
42. Један дан у лудници / Едгар По ; превод с француског. - Београд : А. М. Поповић, [19??]. - 28 стр.
I 49461
43. Histoires extraordinaires / par Edgar Poe ; traduction de Charles Baudelaire. - Paris : Nelson, [19--]. - 379 str., [1] list s tablom
I 251997

44. Gavran / Edgar Alan Po ; ilustracije Gistav Dore ; predgovor Isidora Sekulić ; [prevod Vladeta Košutić ; priredio Žika Bogdanović]. - Beograd : Ateneum, 2001. - 75 str.
IV 22800
45. Вилино острво / Едгар Алан По ; избор и превод Тихомир Вучковић ; поговор и напомене Драгана Р. Машовић. - Beograd : Српска књижевна задруга, 2002. - 127 стр.
I 44937
46. Sfinga / Edgar Alan Po. - 2. izd. - Beograd : Mono & Mañana, 2003. - 583 str.
III 442285
47. Царство сенки / Едгар Алан По ; превео с енглеског Светислав Стефановић. - Beograd : Партенон ; Шабац : Културни центар, 2005. - 92 стр.
I 50721
48. Anđeo čudnog i druge priče / Edgar Alan Po ; preveo Milan Miletić. - Beograd : Lento, 2006. - 215 str.
II 472189
49. Gavran / Edgar Alan Po / Edgar Allan Poe. - Beograd : Rad, 2006. - 82 str.
I 48303
50. Sabrane priče i pesme / Edgar Alan Po ; preveli Svetislav Stefanović ... [et al.]. - Beograd : Rad, 2006. - 1054 str.
II 469965
51. Три недеље у седмици / Едгар Алан По ; превела са енглеског Александра Манчић.
У: Београдски књижевни часопис. - ISSN 1452-2950. - Год. 2, бр. 4 (15. септ. 2006), стр. 47-53.
П II 16896
52. Ukradeno pismo i druge priče / Edgar Alan Po ; priredio D. Jakovljević ; [prevod M. Jojić, Vuka Adamović, Svetislav Stefanović, Borivoje Nedić]. - 1. izd. - Novi Sad : Adresa, 2007. - 273 str.
II 473127

53. Dnevnik Džulijusa Rodmana / Edgar Alan Po ; preveo Milan Miletić. - Beograd : Feniks Libris, 2007. - 139 str.
I 49270
54. Romani / Edgar Alan Po. - Beograd : Rad, 2007. - 229 str.
II 473641
55. The Murders in the Rue Morgue / Edgar Allan Poe ; [prevod, adaptacija Westerna Comunicazione]. - [Beograd] : Liber Novus ; Podgorica : Daily press, 2007. - 63 str.
II 477370
56. Eureka / Edgar Alan Po ; preveo Milan Miletić. - 1. izd. - Beograd : Службени гласник, 2008. - 184 str.
I 49394

ЛИТЕРАТУРА

57. Едгар По / Станислав Винавер.
У: Књига тајанства и маште / превео с енглеског Светислав Стефановић. - Београд : Просвета, 1922. - Стр. 7-12.
II 428399
58. Le génie d'Edgar Poe / Camille Mauclair. - Paris : A. Michel, 1925. - 318 str., [1] list sa slikom E. A Poa
Дм II 394
59. Edgar Poe et les poètes français / Leon Lemonnier. - [Paris] : Nouvelle Revue critique, [1932]. - 253 str.
Марић II 144
60. Edgar Allan Poe / by Edward Shanks. - London : Macmillan and Co., 1937. - X, 176 str.
Марић II 5311
61. Edgar Poe / Jacques Cabau. - Paris : Seuil, 1960. - 191 str.
I 251281

62. Edgar Allan Poe u hrvatskoj i srpskoj književnosti / Sonja Bašić.
- Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti,
Razred za suvremenu književnost, 1972. - Str. 135-254
III 43529
63. Edgar Allan Poe / Esther F. Hyneman. - Boston : G. K. Hall &
Co., 1974. - XV, 335 str.
III 295122
64. Au sujet d'Eurêka / Paul Valéry.
U: Variété I et II / Paul Valéry. - Paris : Gallimard, 1978. - Str.
100-117.
Марић I 544
65. Snoviđenja i ironija / Sveta Bulatović.
U: Arabeske i groteske / Edgar Alan Po. - Beograd : Rad, 1984.
- Str. 99-[106].
I 45638
66. Seminar o "Ukradenom pismu". (1) / Žak Lakan ; s francuskog
Ljiljana Cvijetić Karadžić.
U: Polja. - ISSN 0032-3578. - God. 34, br. 357 (nov. 1988), str.
510-515.
П III 1114
67. U. S. A. = Poe, Whitman, Chaplin : посвећено С. Воркапићу...
/ Бошко Токин.
У: Авангардни писци као критичари / приредио Гојко
Тешић. - Нови Сад : Матица српска ; Београд : Институт за
књижевност и уметност, 1994. - Стр. 77-80.
III 411041
68. Mašta ili demon razlike / Svetislav Jovanov.
U: Melcelov šahist i druge poučne priče / Edgar Alan Po. - Novi
Sad : Solaris, 1999. - Str. 142-146.
I 42745
69. Poes Leben und Werke ; Wagner in Paris - u. a. / Charles
Baudelaire ; übersetzt von Max Bruns. - Minden in Westf. : J.
C. C. Bruns, [19--]. - LVI, 266 str.
Дм II 690

70. Edgar Po : njegov život i dela / Šarl Bodler.
 U: Ukradeno pismo i druge priče / Edgar Alan Po. - 1. izd. -
 Novi Sad : Adresa, 2007. - Str. 261-265.
 II 473127
71. E. A. Po: F/SF / Ivana Đurić Paunović. - Novi Sad : Solaris,
 2007. - 125 str.
 II 475729
72. Agonija romantizma / Mario Prac.
 U: Ukradeno pismo i druge priče / Edgar Alan Po. - 1. izd. -
 Novi Sad : Adresa, 2007. - Str. 269-270.
 II 473127



ФОТОГРАФИЈЕ

1. Едгар Алан По
2. Едгар Алан По
3. Едгар Алан По
4. Едгар Алан По
5. Портрет Поове супруге Вирџиније
6. Кућа у којој је написан *Гавран*

ЕДГАР АЛАН ПО
1809 - 1849

ИЗДАВАЧ
Библиотека Матице српске
Нови Сад
Матице српске 1

УРЕДНИК
Миро Вуксановић

АУТОРИ КАТАЛОГА
Ивана Гргурић и Силвија Чамбер

ПРИПРЕМА
Оливера Михајловић и Марија Ваш

УМНОЖАВАЊЕ
Јасна Малиновић

ПОВЕЗ
Милорад Родић

ТИРАЖ
50 примерака